2020, Έτος Μελίνας Μερκούρη με αφορμή την συμπλήρωση ενός αιώνα από την γέννησή της.

Η Μελίνα Μερκούρη υπήρξε η απόλυτη ελληνίδα σταρ του κινηματογράφου με διεθνή ακτινοβολία. Χαρισματική καλλιτέχνιδα με ισχυρή προσωπικότητα απέκτησε μεγάλη φήμη όχι μόνο ως ηθοποιός αλλά και ως πολιτικός με τον αγώνα της κατά της δικτατορίας των συνταγματαρχών, αλλά και με τις παρεμβάσεις της σε παγκόσμιο επίπεδο ως υπουργός Πολιτισμού. Για να τιμήσει την «τελευταία ελληνίδα θεά», όπως την χαρακτήρισε ο διεθνής Τύπος, το ελληνικό υπουργείο Πολιτισμού κήρυξε το 2020 ως Έτος Μελίνας Μερκούρη με αφορμή την συμπλήρωση ενός αιώνα από την γέννησή της.

Η Μαρία-Αμαλία (Μελίνα) Μερκούρη γεννήθηκε στις 18 Οκτωβρίου 1920 στην Αθήνα, από πολιτική οικογένεια. Ήταν κόρη του στρατιωτικού και πολιτικού Σταμάτη Μερκούρη (1895-1967), που διετέλεσε βουλευτής και υπουργός Δεξιών κομμάτων (Λαϊκό Κόμμα, Ελληνικός Συναγερμός), αλλά και βουλευτής της κομμουνιστογενούς ΕΔΑ. Παππούς της ήταν ο γιατρός και πολιτικός Σπύρος Μερκούρης (1856-1939), ο μακροβιότερος δήμαρχος Αθηναίων. Θείος της ήταν ο Γεώργιος Μερκούρης (1886-1943), επιφανής εκπρόσωπος του εθνικοσοσιαλισμού (ναζισμού) στην Ελλάδα, ο οποίος διετέλεσε διοικητής της Εθνικής Τράπεζας κατά την διάρκεια της Κατοχής.

Ατίθασο πλάσμα η νεαρή Μελίνα, παντρεύτηκε σε νεαρή ηλικία το κατά πολύ μεγαλύτερό της πλούσιο κτηματία Παναγή Χαροκόπο με τον οποίο χώρισε το 1962. Στην Κατοχή, συνδέθηκε ερωτικά με τον μαυραγορίτη και δωσίλογο Φειδία Γιαδικιάρογλου, μια σχέση για την οποία απολογήθηκε αρκετές φορές. Κατηγορήθηκε ότι ζούσε πλουσιοπάροχα, ενώ ο λαός λιμοκτονούσε. Η

ίδια, θα παραδεχθεί ότι αντλούσε χρήματα από τους δύο πάμπλουτους άντρες της και τα διοχέτευε στην Αντίσταση, ενώ με τις γνωριμίες της βοηθούσε στην διάσωση αντιστασιακών. Τους ισχυρισμούς αυτούς επιβεβαίωσαν αρκετοί συνάδελφοί της από τον καλλιτεχνικό χώρο.

Το 1943 αποφάσισε να ακολουθήσει καριέρα ηθοποιού και έγινε δεκτή στη Δραματική Σχολή του Εθνικού Θεάτρου από την οποία αποφοίτησε το 1946. Το 1944 έκανε το ντεμπούτο της στη σκηνή με το έργο του Αλέξη Σολομού «Το μονοπάτι της λευτεριάς», που κατέβηκε γρήγορα λόγω των «Δεκεμβριανών». Τα επόμενα χρόνια συνεργάστηκε με το Εθνικό Θέατρο και τους θιάσους Κατερίνας και της Μαρίκας Κοτοπούλη.

Ως πρωταγωνίστρια καθιερώθηκε το 1949 με το έργο του Τένεσι Ουίλιαμς «Λεωφορείον ο Πόθος», που ανέβηκε στο Θέατρο Τέχνης του Κάρολου Κουν και είχε το προνόμιο να γίνει η πρώτη ελληνίδα ηθοποιός που ερμήνευσε τον απαιτητικό ρόλο της Μπλανς Ντιμπουά. Στο Θέατρο Τέχνης παρέμεινε μέχρι το 1950 και τον επόμενο χρόνο εγκαταστάθηκε στο Παρίσι, όπου διακρίθηκε ως ηθοποιός του βουλεβάρτου εγκαινιάζοντας συγχρόνως τη διεθνή σταδιοδρομία της. Το 1955 επανήλθε στην Ελλάδα και πρωταγωνίστησε σε έργα ρεπερτορίου, όπως «Μάκβεθ» του Σέξπιρ, «Κορυδαλλός του Ζαν Ανούιγ και «Λυσσασμένη Γάτα» του Τένεσι Ουίλιαμς.

Στον κινηματογράφο πρωτοεμφανίστηκε το 1955 με την θρυλική ταινία του Μιχάλη Κακογιάννη «Στέλλα».

Η παρουσία της στις Κάννες γοήτευσε τον αμερικανό σκηνοθέτη Ζιλ Ντασέν και από τις ακτές της γαλλικής Ριβιέρας ξεκίνησε η καλλιτεχνική και προσωπική τους σχέση, η οποία ολοκληρώθηκε με γάμο το 1966. Με τον Ντασέν γύρισε τις ταινίες «Ο Χριστός ξανασταυρώνεται (1957), από το ομώνυμο μυθιστόρημα του Νίκου Καζαντζάκη, «Ο νόμος» (1958), «Ποτέ την Κυριακή» (1960), «Φαίδρα» (1962) και «Τοπκαπί» (1964).

Η ταινία που εκτόξευσε την φήμη της ήταν φυσικά το «Ποτέ την Κυριακή», που της χάρισε ένα βραβείο ερμηνείας στο Φεστιβάλ των Καννών και μια υποψηφιότητα για Όσκαρ τον επόμενο χρόνο. Η γεμάτη μπρίο ερμηνεία της στο τραγούδι του Μάνου Χατζιδάκι «Τα Παιδιά του Πειραιά», φανέρωσε μια άλλη πτυχή του ταλέντου της. Ο ίδιος ρόλος, της πόρνης 'Ιλια με την καλή καρδιά, της χάρισε το 1967 και μια υποψηφιότητα για το βραβείο Τόνι, στην θεατρική μεταφορά της ταινίας στο Μπρόντγουεϊ, με τίτλο «Ίλια Ντάρλινγκ».

Μετά την επιβολή της Δικτατορίας των Συνταγματαρχών η Μελίνα Μερκούρη αυτοεξορίστηκε και με το ταλέντο και τη φήμη της πολέμησε σε ολόκληρο τον κόσμο το καθεστώς ενημερώνοντας τη διεθνή κοινή γνώμη για την πολιτική κατάσταση στην Ελλάδα. Ιστορική έμεινε η δήλωση της: «Εγώ γεννήθηκα Ελληνίδα και θα πεθάνω Ελληνίδα, ο κ. Παττακός γεννήθηκε φασίστας και θα πεθάνει φασίστας».

Μετά την Μεταπολίτευση (1974) εγκαταστάθηκε οριστικά στην Ελλάδα και ασχολήθηκε κατά βάση με την πολιτική μέσα από τις τάξεις του ΠΑΣΟΚ. Εκλεγόταν συνεχώς βουλευτής από 1977 έως τον θάνατό της το 1994, από το 1977 έως το 1985 στην Β’ Πειραιώς και τα επόμενα χρόνια με το ψηφοδέλτιο Επικρατείας.

Από το 1981 έως το 1989 και από το 1993 έως το 1994 διετέλεσε υπουργός Πολιτισμού και λάμπρυνε με την παρουσία της και τις πολιτικές της το συγκεκριμένο υπουργείο. Όραμά της ήταν η επιστροφή των Γλυπτών του Παρθενώνα από το Βρετανικό Μουσείο. Δημιούργησε τα Δημοτικά Περιφερειακά Θέατρα για να έρθει ο κάτοικος της επαρχίας σε επαφή με το θέατρο, ενώ δική της έμπνευση ήταν και η δημιουργία του θεσμού της «Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης».

Οι εμφανίσεις της στο θέατρο μετά το 1974 ήταν μετρημένες στα δάχτυλα του ενός χεριού: «Όπερα της Πεντάρας» του Μπέρτολτ Μπρεχτ σε σκηνοθεσία Ζιλ Ντασέν, «Μήδεια» του Ευριπίδη σε σκηνοθεσία Μίνωα Βολανάκη, «Συντροφιά με τον Μπρεχτ» (1978), «Γλυκό πουλί της νιότης» σε σκηνοθεσία Ζιλ Ντασέν (1980) και «Ορέστεια» του Αισχύλου σε σκηνοθεσία Κάρολου Κουν (1980). Το 1992 έκανε μια τελευταία, έκτακτη, εμφάνιση, όχι ζωντανή όμως αλλά βιντεοσκοπημένη, ως Κλυταιμνήστρα στην όπερα δωματίου «Πυλάδης» σε μουσική Γιώργου Κουρουπού και λιμπρέτο Γιώργου Χειμωνά, που παρουσιάστηκε στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών

Η Μελίνα Μερκούρη άφησε την τελευταία της πνοή στις 6 Μαρτίου 1994, σε νοσοκομείο της Νέας Υόρκης, όπου νοσηλευόταν με καρκίνο των πνευμόνων.

Πηγή: https://www.sansimera.gr/biographies/11 [1]

by oddgait on Sun, 18/10/2020 - 20:32

Source URL:http://2gymevosm.mysch.gr/drupal7/?q=en/node/2229

Links
[1] https://www.sansimera.gr/biographies/11